

طرح درس رشته جراحی عمومی

تاریخ:.....

عنوان درس:	مدیریت و درمان بیماران با آنوریسم آئورت
ارائه دهنده:	دکتر ایرج باقی
گروه هدف:	دانشجویان پزشکی
هدف کلی:	آشنایی با مدیریت و درمان بیماران با آنوریسم آئورت
هدف اختصاصی:	در پایان این دوره دانشجو باید بتواند بر خورد اولیه و درمان بیمار با آنوریسم آئورت را انجام دهد.

حیطه دانش

۱. ابزار و وسایل مورد نیاز را نام ببرد. (کاف فشارسنج، استتوسکوپ)
۲. آنوریسم آئورت را تعریف کند. افزایش قطر بیش از ۳ سانتی متر یا تغییر اندازه ۱.۵ برابری قسمتی از آئورت نسبت به سگمان مجاور.
۳. ریسک فاکتورهای ابتلا به آنوریسم آئورت را نام ببرد. شامل جنس مذکر، سیگار، سن بالا، سابقه فشار خون بالا، بیماری شریانه‌های کرونری قلب، آترواسکلروز عروقی، بیماریهای التهابی، بیماری ریوی انسدادی مزمن (COPD)، سندرم های مارفان و اهلرز دانلوس
۴. قانون لاپلاس و ارتباط آن را با پارگی آنوریسم آئورت توضیح دهد. این قانون بیان میکند که در سایزهای بزرگتر آنوریسم فشاری که به جدار آنوریسم وارد میشود بیشتر بوده و لذا احتمال پارگی rupture آنوریسم با بزرگ شدن آن بیشتر میشود.
۵. علائم و نشانه های آنوریسم آئورت را نام ببرد. شامل بی علامتی (بیشتر موارد)، درد حاد پشت و ناحیه کمر، شکم درد، سنکوپ، تدرنس شکمی، مشاهده نبض در سطح شکم در افراد لاغر، مرگ.
۶. ابزارهای تشخیص را نام ببرد. سونوگرافی (روش انتخابی)، CT اسکن با کنتراست (گلد استاندارد)
۷. مراحل اخذ یک شرح حال کامل و دقیق از بیمار یا همراهان او را نام ببرد. باید موارد مربوط به زمان شروع علائم، وجود سابقه بیماری زمینه ای مثل فشارخون بالا، دیابت، بیماری قلبی و دریچه ای، بیماری های عروقی و بیماریهای ریوی، سابقه لنگش قبلی اندام، سابقه تجربه علائم مشابه، سابقه سکنه قلبی یا مغزی، سابقه مصرف داروها از جمله آسپرین، پلاویکس، استروئید، مسکن های غیر استروئیدی، مصرف الکل و سیگار، سابقه رادیوتراپی لگن و اعمال جراحی قبلی را ذکر کند.
۸. معاینه اندام های تحتانی و شرح حال مربوط به ایسکمی آنها را جهت بررسی درگیری همزمان عروق ایلیاک ذکر کند.
۹. درمانهای آنوریسم آئورت را نام ببرد. درمان دارویی با عوامل وریدی کاهنده فشارخون، درمان اندووسکولار و تعبیه استنت، درمان جراحی شامل برداشتن آنوریسم

حیطه نگرشی

۱. دانشجو با توجه، تلاش و تمرکز برای فراگیری مراحل مدیریت بیمار با آنوریسم آئورت شکمی اقدام کند.
۲. بیمار یا همراه او را از معاینات و اقدامات لازم مطلع کند.
۳. در شرایط غیرپایدار، اقدام اساسی برای نجات جان بیمار را انجام دهد.
۴. مراقبت و احتیاط لازم را برای کنترل وضعیت بیمار و عدم وارد آوردن آسیب جدید را در حین انجام معاینات یا مداخلات انجام دهد.

حیطه مهارتی

۱. معاینه اولیه فیزیکی بیمار با آنوریسم آئورت را به طور اصولی انجام دهد. برای این منظور طبق چک لیست زیر عمل کند:
۱. فشارخون بیمار را با کاف فشار و استتوسکوپ اندازه بگیرد.
۲. نبض بیمار را در اندامها و نواحی کشاله ران بررسی کند. برای این منظور از نبض رادیال دو طرف در ناحیه مچ دستها و از نبض فمورال در ناحیه کشاله رانها استفاده کند.
۳. شکم بیمار را اکسپوز کند و آن را مشاهده کند. (وجود نبض واضح یا توده نبض دار نشانه ای از پارگی آنوریسم است)

۴. در صورت شواهد پارگی آنوریسم یا علایم حیاتی ناپایدار به سرعت به دستیار یا متخصص جراحی اطلاع دهد و با همراه بیمار جهت انجام جراحی احتمالی صحبت کند.

۵. در صورت نرمال بودن علائم حیاتی اقدامات تشخیصی را برای بیمار درخواست کند.

۲. اقدامات تشخیصی زیر را انجام دهد.

۱. نمونه خون را جهت بررسی نوع گروه خونی، عملکرد کلیوی، الکترولیت ها، وضعیت انعقادی و گازهای خون شریانی ارسال کند.

۲. در صورت عدم وجود کنترااندیکاسیون (حساسیت به ماده کنتراست، نارسایی کلیوی) درخواست CT angiographic study دهد.

۳. در صورت وجود کنترااندیکاسیون CT، درخواست انجام سونوگرافی شکمی برای بررسی آئورت دهد.

۳. اقدامات درمانی زیر را انجام دهد.

۱. درمان دارویی با بتابلاکرها و وریدی را آغاز کند.

۲. بیمار را ناشتا کند.

۳. برای بیمار درخواست مانیتورینگ قلبی ریوی کند.

۴. سرم درمانی را شروع کند. (نوع سرم را بر اساس شرایط قلبی، ریوی، کلیوی بیمار و وضعیت همودینامیک بیمار تعیین کند)

۵. مشاوره قلب درخواست کند.

۶. طی ۲۴-۱۲ ساعت از پذیرش بیمار را برای انجام مداخله اندووسکولار و تعبیه استنت آئورت آماده کند.

روشی تدریس

ارائه مطلب در کلاس درس، نمایش شبیه سازی و استفاده از وسایل کمک آموزشی سمعی بصری، آموزش بر بالین بیمار پایدار

عرصه آموزش

کلاس درس، اورژانس و بخشهای بستری مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی بیمارستانهای ولایت و پورسینا

شیوه ارزیابی

سوالات شفاهی، سوالات کتبی، OSCE، آزمون ایستگاهی، PMP، آزمون عملی شبیه سازی شده

منابع

Schwartz's Principles of Surgery 2019

Sabiston Text Book of Surgery 19th edition